

Oparzenie

Uszkodzenie ciała (głównie skóry i błon śluzowych) wskutek:

- działania wysokiej temperatury
- środków chemicznych
- energii elektrycznej

Oparzenie dzieli się na cztery stopnie:

1. rumień
2. pęcherze i częściowa martwica skóry (możliwa jest regeneracja naskórka od dna)
3. całkowita martwica skóry, oraz tkanki podskórnej
4. martwica narządów wewnętrznych

Choroba oparzeniowa:

Poważne zaburzenia ogólnoustrojowe, wywołane oparzeniem ponad 15% powierzchni ciała u dorosłych i około 10% ciała u dzieci. Obraz kliniczny choroby oparzeniowej jest zależny od rozległości oparzenia. Jej przebieg można podzielić na trzy okresy kliniczne:

1. okres wstrząsu (1-2 doby)
2. okres kataboliczny (3-4 tygodnie): narasta niedokrwistość, zużywają się rezerwy białkowe organizmu, oraz następuje dalsza ucieczka białek osocza
3. okres anaboliczny: odnowa, powstaje nowa tkanka, dalsze zużywanie białka, pogłębia się niedokrwistość, postępuje wyniszczenie, występują powikłania narządowe

Leczenie:

- podanie surowicy przeciwwężcовой
- u osób szczepionych podanie dawki przypominającej anatoksyny
- oczyszczanie powierzchni oparzonej
- zastosowanie opatrunku jałowego

W przypadku ciężkich oparzeń:

- postępowanie przeciwwstrząsowe
- leczenie zaburzeń narządowych
- podawanie białka

W poważnych przypadkach niezbędne jest leczenie chirurgiczne, polegające na oddzieleniu tkanek martwiczych i pokryciu ubytku przeszczepem skórnym. Wtórne leczenie chirurgiczne (przeszczep skóry) stosuje się po samoistnym oddzieleniu tkanek martwiczych. Jeśli po zakończonym leczeniu pozostaną utrwalone blizny zniekształcające

stosuje się leczenie rekonstrukcyjne.

Pierwsza pomoc w przypadku poparzeń:

Należy przemywać poparzone miejsce chłodną, czystą wodą około 20 minut lub do ustania bólu. Następnie dobrze jest założyć wilgotny opatrunek z jałowej gazy. Kiedy poparzona została jama ustna poszkodowany powinien płukać gardło zimną wodą lub ssać lód.

Nie należy:

- stosować żadnych maści i płynów
- przekłuwać pęcherzy
- zdejmować ubrania jeśli przywarło do miejsca poparzonego

Pogotowie należy wezwać gdy:

- poparzenie I stopnia obejmuje 30% powierzchni ciała
- poparzenie II stopnia obejmuje 20% powierzchni ciała
- poparzenie III stopnia obejmuje 5-10% powierzchni ciała

Do pomiaru oparzonej powierzchni ciała u osób dorosłych wykorzystujemy regułę dłoni: powierzchnia dłoni osoby poparzonej odpowiada 1% łącznej powierzchni ciała.